

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Dawid Miąsik

SSA Ewa Stefańska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Wojewódzkiego Szpitala [...]

przeciwko M. J.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 czerwca 2017 r.,

zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w P.

z dnia 31 stycznia 2017 r.,

1. odrzuca zażalenie na punkt pierwszy zaskarżonego postanowienia;

2. oddala zażalenie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w P. - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych: w punkcie pierwszym - oddalił wniosek pozwanej M. J. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, zaś w punkcie drugim - odrzucił skargę kasacyjną. Sąd odwoławczy wskazał, że wyrokiem z dnia 26 lutego 2016 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 22 września 2015 r. Postanowieniem z dnia 4 lipca 2016 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił skargę kasacyjną pozwanej od wyroku z dnia

26 lutego 2016 r. jako wniesioną po upływie terminu. Następnie postanowieniem z dnia 22 września 2016 r. Sąd Okręgowy odrzucił wniosek pozwanej o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. W uzasadnieniu wskazał, że pozwana złożyła jednocześnie zażalenie na postanowienie z dnia 4 lipca 2016 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej oraz wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, które wykluczają się wzajemnie. W takim wypadku pierwszeństwo należy przyznać zażaleniu, zaś wniosek o przywrócenie terminu należy uznać za przedwczesny. Dopiero uprawomocnienie się postanowienia o odrzuceniu środka zaskarżenia stwarza stronie możliwość wystąpienia z wnioskiem o przywrócenie terminu.

Postanowieniem z dnia 27 października 2016 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił zażalenie pozwanej na postanowienie z dnia 4 lipca 2016 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej, z uwagi na nieuzupełnienie jego braków formalnych. Odpis tego postanowienia został doręczony pełnomocnikowi pozwanej w dniu 22 listopada 2016 r., zaś w dniu 29 listopada 2016 r. pełnomocnik pozwanej złożył w placówce pocztowej operatora wyznaczonego wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. W uzasadnieniu wskazał, że uchybienie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej nastąpiło bez winy i wiedzy pozwanej, a ponadto odwołał się do argumentacji zawartej w poprzednim wniosku o przywrócenie terminu oraz w zażaleniu z dnia 25 lipca 2016 r. na postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 4 lipca 2016 r. W zażaleniu tym pełnomocnik pozwanej twierdził, że w związku ze zmianą operatora przesyłek sądowych w okresie, gdy doręczano mu odpis wyroku z uzasadnieniem, powstało wiele niedociągnięć i komplikacji, gdyż przesyłki zalegały przez wiele tygodni u poprzedniego operatora, zaś nowy operator dopiero wdrażał system. Przesyłka w niniejszej sprawie została umieszczona w innym miejscu od praktykowanego przez ostatnie 30 lat, o czym pełnomocnik nie wiedział, więc skutkowało to zwrotem przesyłki. Natomiast skargę kasacyjną w niniejszej sprawie wniósł w tym samym terminie, jak w innych analogicznych sprawach, w których też występuje jako pełnomocnik, pomimo nieotrzymania odpisu wyroku z uzasadnieniem.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że zgodnie z treścią art. 168 § 1 k.p.c., jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek

postanowi przywrócenie terminu. Natomiast z art. 169 § 2 k.p.c. wynika, że w piśmie z wnioskiem o przywrócenie terminu należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające ten wniosek. Sąd odwoławczy stwierdził, że w niniejszej sprawie nie zaistniały obiektywne przeszkody uniemożliwiające wniesienie skargi kasacyjnej w terminie. Pełnomocnik pozwanej w ustawowym terminie złożył wniosek o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem i w dniu 22 marca 2016 r. został on do niego wysłany. Przesyłka była dwukrotnie awizowana: w dniu 24 marca 2016 r. i w dniu 1 kwietnia 2016 r. Wobec nieodebrania przesyłki przez adresata, w dniu 11 kwietnia 2016 r. została ona zwrócona do nadawcy z adnotacją „zwrot - nie podjęto w terminie”. Pełnomocnik pozwanej nie wykazał, że nie mógł odebrać przesyłki u operatora pocztowego, zaś powołanie się przez niego na zakłócenia w funkcjonowaniu doręczeń w związku ze zmianą operatora przesyłek sądowych, nie zostało poparte jakimkolwiek dowodem. Dlatego wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej został oddalony. Konsekwencją oddalenia wniosku o przywrócenie terminu było odrzucenie skargi kasacyjnej jako wniesionej po upływie terminu, na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Na postanowienie Sądu Okręgowego pozwana wniosła zażalenie, w którego uzasadnieniu sformułowała zarzut, że w wypadku wniosku o przywrócenie terminu wymagane jest uprawdopodobnienie zamiast udowodnienia, wystarczyło więc przytoczenie twierdzeń i wskazanie okoliczności, zaś fakt „przejścia” przesyłek sądowych z InPost do Poczty Polskiej był problemem powszechnie znanym. Skarżąca wnosiła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości. Jednocześnie wniosła o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej w części dotyczącej punktu drugiego zaskarżonego postanowienia podlega oddaleniu, zaś w części dotyczącej jego punktu pierwszego - podlega odrzuceniu.

Zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie pierwszym postanowienia podlega odrzuceniu jako niedopuszczalne. Zgodnie z treścią art. 394¹ § 1 i 2 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej

instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. W sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹ k.p.c., a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Ponieważ postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej nie należy do żadnej z wymienionych wyżej kategorii, w tym: nie kończy postępowania w sprawie, jest niezaskarżalne zażaleniem.

Natomiast strona kwestionująca rozstrzygnięcie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia środka odwoławczego lub nadzwyczajnego środka zaskarżenia, nie mogąc go zaskarżyć wprost, powinna złożyć wniosek o poddanie tego rozstrzygnięcia kontroli pośredniej, na podstawie art. 380 k.p.c., przy rozpatrywaniu zażalenia na odrzucenie danego środka. Art. 380 k.p.c. ma bowiem zastosowanie także w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wywołanym wniesieniem zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2015 r., V CZ 49/15, LEX nr 1827144). Ponieważ pozwana w zażaleniu nie złożyła takiego wniosku, uniemożliwia to Sądowi Najwyższemu dokonanie kontroli pośredniej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie pierwszym zaskarżonego postanowienia.

Oceniając rozstrzygnięcie zawarte w punkcie drugim zaskarżonego postanowienia, wskazać należy, że jest ono prawidłowe. Zgodnie z treścią art. 398⁶ § 2 k.p.c. sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu. Sąd Okręgowy trafnie ustalił, że przesyłka zawierająca odpis wyroku z uzasadnieniem została doręczona pełnomocnikowi pozwanej z dniem 8 kwietnia 2016 r., w trybie art. 139 § 1 k.p.c. Według art. 398⁵ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. W przedmiotowej sprawie pełnomocnik pozwanej złożył skargę

kasacyjną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego dopiero w dniu 13 czerwca 2016 r., a więc po upływie terminu.

Uzupełniając należy wskazać, że wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej jest poza kognicją Sądu Najwyższego. Wniosek taki nie może być rozpoznany w tym postępowaniu, gdyż procesowo wyklucza się z zażaleniem na odrzucenie skargi (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2015 r., II UZ 89/14, LEX nr 1678079).

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. i art. 397 § 2 w związku z art. 370 k.p.c.

kc